

transgenderisme

Wednesday, 25 April 2007

Vroeger

De "Sex Orientation Scale van Benjamin" (1966) hanteerde enkel de begrippen travestie en transseksualiteit. Van transgenderisme was toen nog geen sprake. De term maakte niet zo lang geleden zijn entree om een specifieke uitingsvorm van de genderidentiteit mee aan te duiden. Uitgaande van mannen zouden volgens Benjamin travestieten een mannelijke identiteit hebben en transseksuelen een vrouwelijke identiteit. Het kan echter ook volgens zijn schaal dat men zich zowel man als vrouw voelt, maar ook man nóch vrouw. Men kan zich zelfs soms man, soms vrouw voelen. "Men past dan niet in de hokjes travestie en transseksualiteit en heeft het gevoel daar ergens tussenin te zitten" (Vennix P) Op de schaal van Benjamin zouden we de term transgenderisme dus kunnen situeren in de vierde en de vijfde categorie (transseksueel niet-operatief en echte transseksueel verregaand).

Nu

De termen die Benjamin hanteert worden zo goed als niet gebruikt, de term transgenderisme daarentegen wel. "Hij wordt in de praktijk gebruikt voor mannen die permanent als vrouw leven en voor vrouwen die permanent als man leven, zonder dat zij een geslachtsaanpassende behandeling hebben ondergaan". (Vennix P)

Echter, de wens tot gedeeltelijke geslachtsaanpassing bestaat dus wel. Wie als man geboren werd wil vaak in de eerste plaats borsten, baardepilatie, een vrouwenstem enz. om zo overtuigend mogelijk als vrouw over te kunnen komen. Zij die als vrouw werden geboren verlangen vaak naar het verwijderen van de borsten. "Genderdysforische gevoelens komen op de tweede plaats. Men wil een vrouwenlichaam omdat men een vrouwelijk voorkomen wenst. Een sterk verlangen tot penisverwijdering ontbreekt, ook omdat er geen sprake is van een sterke aversie tegen het man-zijn. Omdat ook het mannelijke subsysteem nog van kracht is zijn de veranderingswensen meestal partieel, ambivalent en niet permanent aanwezig. De veranderingswensen zijn in de meest letterlijke zin tweeslachtig: het mannelijk subsysteem wil geen verandering; het vrouwelijk subsysteem wel." (Vennix P)

Deze foto verwijst naar de film "Changing" van Ireen Van Ditschuyzen

TV Dits BV <http://www.idtv-dits.nl>

Over hoe vaak transgenderisme voorkomt is weinig geweten. Sommigen menen dat het aantal nu bekende transgenderisten slechts het topje van de ijsberg is. Dat sinds de introductie van de term, velen die vroeger als of travestiet, of transseksueel werden beschouwd, zich nu beter thuis voelen in deze categorie. Iemand die vroeger als travestiet werd aanzien, maar het verlangen had naar een gedeeltelijke geslachtsaanpassing kwam vroeger niet in aanmerking voor medische behandeling. Wie de knoop dan toch maar in de richting van medische behandeling doorhakte en zich meer transseksueel dan cross-dresser voelde, diende dan ook 'all the way' te gaan. Hierdoor zou een aantal transgenderisten ten onrechte als transseksueel bestempeld geweest zijn...

Anderen menen dan weer dat transgenderisme slechts een tussenstadium is naar het uiteindelijke einddoel: volledige geslachtstransitie. Dit tussenstadium als een leven tussen man en vrouw in, zou voor hen slechts een langer gerekte periode zijn waarin men zichzelf en zijn omgeving grondiger voorbereidt op een uiteindelijk leven als nieuwe man of vrouw... Vast staat in ieder geval dat transgenderisme uiteindelijk kan overgaan tot transseksualiteit en dus een volledige rolsomschakeling. Het kan, het hoeft echter niet. Het uiteindelijke doel van gelijk welke medische behandeling (of psychologische begeleiding) dient er op neer te komen dat men vooral zichzelf kan zijn. Of dat nu mannelijk, vrouwelijk, iets daar tussenin is of beide, is dan in principe van ondergeschikt belang. Zolang men maar het gevoel geeft dat alles klopt, men zich lekker in zijn/haar vel voelt en zich ook gewaardeerd weet door de ander. M.a.w. het cruciale gegeven is dat genderklachten verdwijnen.

Zich aanvaard en gewaardeerd weten door zijn/haar omgeving is voor elk van ons van groot belang. Het is de smeeroil van onze motor. Onderzoek naar tevredenheid van de geslachtsaanpassende behandeling bij transseksuele personen heeft reeds meerdere malen uitgewezen dat steun van de omgeving hierbij van cruciaal belang is. Dit geldt evenzeer, zoniet nog meer voor transgenderisten. In onze cultuur wordt immers nog vooral gedacht in termen van man of vrouw,

een specifieke tweedeling. Dit kan transgenderisten het gevoel geven dat zij zich niet erkend weten in hun identiteit tussen man en vrouw in, dat zij zich blijvend in het hokje man of vrouw geduwd voelen.

Ook relationeel speelt dit sterk: een partner kan er dan misschien al mee overweg kunnen dat zijn/haar mannelijke partner aan travestie doet, in wezen blijft hij een man. Bij transgenderisme kan dit niet meer gezegd worden: de transgenderist voelt zich immers tussen man en vrouw in en wil dit bevestigd zien door een gedeeltelijke geslachtstransitie. Voor vele partners is dit vaak een brug te ver. Men wil niet samen leven met een halve vrouw, men voelt zich geen lesbienne, men heeft het gevoel zijn mannelijke partner voorgoed kwijt te zijn...

Ook wat hun kinderen betreft, zien transgenderisten zich vaak voor moeilijke uitdagingen geplaatst. Wanneer ze kinderen (afhankelijk van hun leeftijd) gaan inlichten wat er met papa of mama aan de hand is, hoe hij of zij zich nu eigenlijk voelt -een meneer of een mevrouw - kan dat voor verwarring zorgen: als papa geen man, maar ook geen vrouw is, wat is hij of zij dan wel? En hoe zit dat dan met hen zelf? En hebben andere mensen dat ook? Ze kunnen verward raken rond hun eigen identiteit, uit gemis aan een duidelijk identificatiefiguur. Wanneer ook beide ouders nog niet op één en dezelfde lijn staan rond het transgender zijn van één van de ouders, kunnen ze verwickeld raken in loyaliteitsconflicten die een nefaste invloed op hun verdere ontwikkeling kunnen hebben. Vaak worden ze ook geplaagd of gepest met het feit dat hun papa of mama toch maar een 'rare' is...

Kinderen zijn echter wel flexibel, ze hebben ook meer dan alleen maar hun ouders om zich mee te identificeren. Belangrijkste aspect in dit alles is dat kinderen zich niet verplicht zien om kant te kiezen voor één van de ouders, dat ze nog steeds even graag gezien worden door papa en mama, zelfs al verandert één van hen wat van verpakking en dat ze nog steeds bij die ouder terecht kunnen.

Andere problemen die bij transgenderisme kunnen spelen zijn (Vennix):

- Omdat men ook zelf uitsluitend denkt in de tweedeling man-vrouw vindt men het vaak moeilijker deze twee identiteiten te integreren tot één geheel. Men switch daarom steeds tussen een mannenrol en een vrouwenrol uit angst voor verwerping en sociaal isolement door een leven tussen de 2 in.

- Het ontbreekt transgenderisten vaak aan rolmodellen, voorbeelden waarmee zij zich kunnen identificeren. Hierdoor is het moeilijk om in zichzelf te blijven geloven en vast te houden aan een keuze tussen man en vrouw in.

- Te weinig mogelijkheden om de vrouwelijke identiteit ruimte te geven, kan een obsessie rond het vrouw zijn en het dragen van vrouwelijke kledij doen ontstaan.

- Hieruit voortvloeiend kan een aversie tegen mannelijke geslachtskenmerken ontstaan, omdat ze een vrouwelijke presentatie hinderen. De gevoelens hieromtrent kunnen dan letterlijk tweeslachtig worden. Het verlangen naar een (gedeeltelijke) geslachtsaanpassing, maar ook de vrees voor sociale verwerping mocht men dit doen.

Het hoeft echter niet altijd tot problemen te leiden. Sommige partners slagen er wél in transgenderisme van één van de partners in hun relatie te integreren. Ze krijgen het gevoel dat ze -nadat ze dit alles doorworsteld hebben - dichter bij elkaar zijn gekomen, elkaar beter begrijpen en beter met elkaar kunnen opschieten. Dit zorgt er bij de transgenderist zelf ook voor dat hij/zij zich beter aanvaard en gesteund weet en een groter gevoel van zelfzekerheid aan de dag kan leggen, wat dan weer te merken valt op andere vlakken van het leven.